

DJEČJI VRTIĆ LOJTRICA
KLASA: 601-04/17-07/01
UR.BROJ: 238/31-139-01-17-1
SMENDROVIĆEVA 9,
VELIKA MLAKA

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA LOJTRICA

za pedagošku godinu 2017./2018.



Velika Mlaka, rujan 2017.

SADRŽAJ

1. POJAM KURIKULUMA

- 1.1. Svrha i važnost predškolskog kurikulumuma
- 1.2. Struktura predškolskog kurikulumuma
- 1.3. Područja kompetencijskih dimenzija
- 1.4. Vizija kurikulumuma vrtića
- 1.5. Kurikulum Dječjeg vrtića Lojtrica

2. PROGRAMI

- 2.1. Redoviti program
- 2.2. Program ranog učenja engleskog jezika
- 2.3. Sportski program
- 2.4. Montessori program
- 2.5. Program predškole
- 2.6. Program rada s potencijalno darovitom djecom
- 2.7. Program Eko vrtića
- 2.8. Program podrške roditeljima – radionice s roditeljima „Rastimo zajedno“

3. ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOGA RADA NA NIVOU USTANOVE

4. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOGA PROCESA BLAGDANIMA, PROSLAVAMA, SVEČANOSTIMA, POSJETAMA I IZLETIMA

5. PROJEKTI

NAŠA VIZIJA: Zajedničko življenje djece i odraslih u materijalno bogatom okruženju koje je u skladu sa suvremenom spoznajom za kvalitetan rast, razvoj, odgoj i obrazovanje djece.

NAŠA MISIJA:

- Razvoj dječjih potencijala, poštivanje dječjih prava i uvažavanje individualnih potreba djece
- Poticati humane vrijednosti i promovirati kulturu vrtića njegovanjem kvalitetnih uvjeta za razvoj svakog djeteta
- Život u skladu s prirodom od najmlađih dana.

1. POJAM KURIKULUMA

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću. Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje sadrži: polazišta, načela i ciljeve koji predstavljaju okvir oblikovanja odgojno - obrazovnog procesa i kurikuluma svih vrtića, kao i sustava ranog i predškolskog odgoja u cjelini. Kvaliteta odgoja i obrazovanja za svu djecu u Republici Hrvatskoj određena je kao cilj i načelo hrvatske odgojno obrazovne politike koja je prepoznala potrebu za osuvremenjivanjem rada u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja prihvaćajući kurikulumski pristup kako bi se odgovorilo razvojnim potrebama društva, a pritom imajući u vidu europski i svjetski kontekst. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Važan cilj Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Postizanje ovog cilja temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću. Različiti segmenti odgoja i obrazovanja trebaju biti integrirani u cjelinu, utkani u sve segmente zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću. Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani, jer se transmisijsko učenje zamjenjuje učenjem činjenjem i izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakog pojedinog djeteta te na poštivanje interesa, potreba i prava svakog djeteta. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad je sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti.

Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Načela Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje su: fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću, partnerstvo vrtića s roditeljima i širom društvenom zajednicom, osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje prakse.

1.1. Svrha i važnost predškolskog kurikulumu

Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti, kako za učenje tako i za njihovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja zahtjeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura predškolskog kurikulumu

Temeljna struktura predškolskoga kurikulumu podijeljena je na tri velika područja u kojima dijete stječe kompetencije: ja (slika o sebi), ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtići lokalna zajednica), svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom području određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Važan cilj Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Postizanje ovog cilja temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja. Različiti segmenti odgojno-obrazovnoga procesa (zaštita, njega, odgoj, obrazovanje) trebaju biti integrirani u cjelinu, tj. utkani u sve segmente zajedničkog življenja djeteta s drugom djecom i odraslima u vrtiću, a ne vremenski i sadržajno parcelizirani. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje usmjeren je prema razvoju različitih kompetencija djece te odražava načela:

- Kompetencije djece su razvojne, nisu statične pa se potiče njihov razvoj i prati kontinuirano, a ne jednokratno ili povremeno (jednokratnim, periodičkim mjerenjem);
- Uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija, čiji se pojavni oblici suptilno prelapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija. Zato se kompetencije djece procjenjuju cjelovito, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline odraslih;
- Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama.

Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi. Posebna pažnja posvećuje se kompetencijama koje u ranoj dobi predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a osobito razvoju samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje potiče razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, koje je obrazovna politika prihvatila iz Europske unije. Te kompetencije su:

- Komunikacija na materinskom jeziku: u ranijoj i predškolskoj dobi komunikacija na materinskom jeziku osnažuje se osposobljavanjem djeteta za pravilno usmeno izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima. Ova kompetencija oslanja se na stvaranje poticajnog jezičnog okruženja te poticanje djece na raznolike socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima.

- **Komunikacija na stranom jeziku:** dijete ove dobi strani jezik uči u poticajnom jezičnom kontekstu, u igri i drugim aktivnostima njemu svrhovitim. Za to je najprimjereniji situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija.
- **Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju:** Matematička kompetencija razvija se poticanjem djeteta na razvijanje i primjenu matematičkog mišljenja u rješavanju problema u svakidašnjim situacijama i različitim aktivnostima. Prirodoslovna kompetencija razvija se poticanjem djeteta na istraživanje i otkrivanje te zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjenu prirodoslovnoga znanja u svakidašnjem životu.
- **Digitalna kompetencija:** U ranoj i predškolskoj dobi ova kompetencija razvija se upoznavanjem djeteta s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezine uporabe u različitim životnim aktivnostima
- **Učiti kako učiti:** Ova kompetencija razvija se u organizaciji odgojno obrazovnog procesa vrtića koja je usmjerena osnaživanju metakognitivnih sposobnosti djece te poticanju njihova samomotiviranog i samoregulirajućeg učenja.
- **Socijalna i kognitivna građanska kompetencija:** razvija se poticanjem djeteta na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međuljudsku i međukulturnu suradnju, uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti: samopoštovanje i poštovanje drugih.
- **Inicijativnost i poduzetnost:** odnose se na sposobnost djeteta da vlastite ideje iznosi i ostvaruje se u različitim aktivnostima i projektima. One se razvijaju na organizaciji odgojno obrazovnog procesa vrtića koji se oslanja na poticanje samoinicijalnih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranje primjene potpore djetetu da svoje zamisli i ideje propituje, isprobava i samoevaluira.
- **Kulturna svijest i izražavanje:** razvijaju se poticanjem stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija djeteta u nizu umjetničkih područja koja uključuju: glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. Također je važno osposobiti dijete za razumijevanje kulturne raznolikosti Europe i svijeta i razvijati svijest djeteta o važnosti estetskih čimbenika u vrtićkim aktivnostima i svakidašnjem životu.

1.4. Vizija kurikuluma vrtića

Za dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija:
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- učenje prava djeteta i život u skladu s njima
- dobrobit i razvoj svakog djeteta.

Za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj, kontinuirana izmjena informacija: prema aktualnim sadržajima rada i događanjima u odgojnim skupinama ili vrtiću, te izvješćivanje o dostignućima i osobitostima djece u skupini
- individualni savjetodavni rad
- zadovoljstvo roditelja

Za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost

- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

Za ozračje:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

Za stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

Za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

1.5. Kurikulum Dječjeg vrtića Lojtrica

Kurikulum vrtića je odgojno-obrazovna koncepcija koja se zajednički razvija u vrtiću i koja korespondira s kvalitetom uvjeta za življenje, odgoj i obrazovanje djece u njemu. Kurikulum vrtića podrazumijeva ukupnost odgojno obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle. Kurikulum dječjeg vrtića obilježava stalna promjena, koja uzima u obzir osobine i potrebe svakog djeteta. Odgojitelj organizira okruženje za učenje, prati i procjenjuje postojeće interese, znanje i razumijevanje djece te nastoji omogućiti njihov daljnji razvoj u sklopu novih intervencija u okruženju. Kurikulum Dječjeg vrtića Lojtrica temelji se na recentnim dokumentima u RH vezanim za djelatnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Istaknute su vrijednosti, načela i holistički pristup poticanju, praćenju i dokumentiranju djetetova razvoja te ostvarivanje razvojnih prava i prava djeteta na sudjelovanje te uključenost u obitelj i zajednicu kao trajna dobrobit djeteta.

2. PROGRAMI

2.1. Redoviti programi

Redoviti programi se provode na svim lokacijama vrtića. Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelji se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja što podrazumijeva:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajnu materijalnu sredinu koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu,
- poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta te planiranje odgojno obrazovnog rada stručnih djelatnika u skladu je sa znanstvenim spoznajama,
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle kao i čitavo društveno okruženje,
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja - optimalnog razvoja djeteta,
- poticanje razvoja tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (integracija djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove),
- kontinuirano profesionalno usavršavanje kao odgovor na potrebu podizanja stručnih kompetencija za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

Dječji vrtić Lojtrica je inkluzivna odgojno obrazovna ustanova u kojoj prednost pri upisu imaju djeca s posebnim potrebama. Cilj našeg vrtića je prihvaćanje i uvažavanje različitosti. S djecom koja imaju teškoće u razvoju odnosno s djecom s posebnim potrebama kontinuirano rade odgojiteljice i stručni tim.

Vodeći se načelom jednakosti, dijete s teškoćama smatramo ravnopravnim članom zajednice te mu omogućavamo pomoć stručnjaka i pritom naglašavamo njegove mogućnosti nasuprot postojećim teškoćama.

Ciljevi redovitih programa

Stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti i doprinos kvaliteti njegova odrastanja, posebno kvaliteti njegova obiteljskog života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakog djeteta i pružanje jednakih mogućnosti svoj djeci kroz:

- stvaranje uvjeta za harmoničan razvoj djeteta, što uključuje: tjelesni razvoj, socijalni i emocionalni razvoj, kognitivni razvoj i jezično-govorni razvoj,
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale,
- stvaranje kreativnog i ugodnog ozračja po mjeri djeteta.

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. Nudimo cjelodnevne programe u trajanju od 10 sati. Skupine dijelimo prema kronološkoj dobi djeteta u tzv. jaslíčke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtíčke skupne (djeca od 3. do 7. godine). Veći broj naših skupina su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulatívno materijalno okruženje koje potíče na istraživanje i konstruiranje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti

- dokumentiranje procesa učenja
- refleksija s djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja

Način vrednovanja

Stalno promišljanje i vrednovanje kvalitete odgojno-obrazovne prakse pretpostavka je kontinuiranog unapređivanja i razvoja kurikuluma i kulture ustanove.

Svrha vrednovanja:

- promicanje samoodgovornosti svih pojedinaca u ustanovi
- osiguranje korisnih pokazatelja onoga što je već postignuto i onoga što bi trebalo unaprijediti
- jamčenje jednakih uvjeta za svu djecu
- određivanje trendova u unapređivanju kvalitete ustanove

Program će vrednovati svi čimbenici koji su izravno ili neizravno uključeni u odgojno-obrazovni proces: djeca, roditelji, odgojno-obrazovni djelatnici, ravnateljica, lokalna zajednica. Usmjerenost prema kvaliteti zahtjeva kontinuiranu stručnu refleksiju – samovrednovanje i djelovanje u smjeru unapređenja kvalitete pojedinih segmenata i ustanove u cjelini. Vrednovanje se provodi sustavno, planski i organizirano u skladu s unaprijed dogovorenim standardima, kriterijima i indikatorima kvalitete kroz:

- timove za kvalitetu: osvještavanje implicitne pedagogije – dokumentacija kao sredstvo refleksije odgojno-obrazovne prakse (foto i video dokumentacija, individualne razvojne mape djeteta i odgojitelja, zapisi, radovi djece)
- rezultati upitnika za odgojitelje, roditelje
- praćenje djetetovog psihofizičkog rasta i razvoja, odgojno-obrazovni ishodi
- postignuća djece
- prezentacije postignuća odgojno-obrazovne prakse vrtića

Ovakav način vrednovanja omogućuje odgojno-obrazovnim djelatnicima da svoju praksu i program zajedno istražuju te kroz dijalog i raspravu s drugima interpretiraju, vrednuju i kontinuirano unapređuju.

2.2. Posebni program s engleskim jezikom

Dječja radoznalost i želja za istraživanjem i učenjem može se i treba iskoristiti za učenje stranih jezika koji se najlakše usvajaju u predškolskoj dobi. Namjena i način ostvarivanje posebnog desetosatnog programa s engleskim jezikom istovjetna je redovitom desetosatnom programu uz specifične ciljeve:

Ciljevi ranog učenja engleskog jezika:

- razvijati kod djeteta pozitivan odnos prema učenju, podržavati motivaciju za učenjem i istraživanjem
- poticati i podržavati spremnost i želju za komuniciranjem na stranom jeziku
- pobuditi interes za druge narode i kulture
- razvijati osjetljivost za drugi fonološki sustav
- podržavati spremnost i želju za komuniciranjem na engleskom jeziku,
- poticati pozitivnu sliku o sebi i osjećaj kompletnosti.

Način realizacije

- Stvoriti poticajno okruženje
- Individualizirani pristup
- Učenje prema modelu i izvornom govorniku, uz slikovni poticaj, pokret, glazbu, dramatizaciju i likovni izričaj
- Projektno planiranje
- Dokumentiranje procesa učenja djece

Namjena programa

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu.

Način vrednovanja

- Kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- Samoevaluacija
- Dnevne, tjedne i mjesečne valorizacije
- Video i foto dokumentacija te izjave djece
- Upitnik za roditelje na kraju pedagoške godine

Zadaće engleskog programa (jezične, razvojne, interkulturalne):

Jezične zadaće:

- omogućiti djetetu da kroz igru, a u skladu sa svojim mogućnostima i interesima, razvije interes za strani jezik i osjetljivost za drugi fonološki sustav,
- osposobiti dijete za sporazumijevanje na engleskom jeziku: sposobnost slušanja i razumijevanja drugih, slobodno sudjelovanje u razgovoru na engleskom jeziku, bogaćenje izražaja djeteta,
- poticati slušnu osjetljivost djeteta za ritam, intonaciju i izgovor engleskog jezika,
- povezivati različite oblike komunikacije uz verbaliziranje parajezičnih poruka (uporaba pokreta, mimike, govora tijela),
- razvijati navike slušanja engleskoga jezika u svakodnevnim životnim situacijama.

Razvojne zadaće:

- poticati cjelokupni razvoj djeteta,
- zadovoljavati djetetove potrebe i interese,
- razvijati vještine socijalne kompetencije kod djece i svijest o pripadnosti grupi i vrtiću,
- razvijati kod djeteta osjećaj sigurnosti i samopouzdanja, pozitivne slike o sebi, osvješćivanjem spoznaje o osobnoj vrijednosti,
- osposobiti dijete za stvaranje i izražavanje na engleskom jeziku: govorno, glazbeno, likovno, dramsko stvaralaštvo,
- razvijati perceptivne sposobnosti korištenjem svih osjetnih modaliteta,
- razvijati pažnju, mišljenje i pamćenje.

Interkulturalne zadaće:

- upoznati djecu s elementima kulture i tradicije engleskog govornog područja,
- razvijati interes za druge ljude i zemlje s različitom kulturom, tradicijom i govornim izrazom.

Metodički pristup:

Posebni program odgojno-obrazovnog rada s ranim učenjem engleskog jezika i temelji se na humanističko razvojnoj koncepciji koju propisuje Programsko usmjerenje odgoja i

obrazovanje predškolske djece. Polazište odgojno-obrazovnog rada je u razvojnim potrebama djece. Pri odabiru zadaća i aktivnosti odgojitelji će se rukovoditi razvojnim mogućnostima svakog djeteta, te će se tako poštivati princip individualizacije. Program se temelji na cjelovitom pristupu, koji uključuje učenje svim osjetljivim svojstvima. Učenje stranog jezika odvija se u interakciji djeteta s okolinom, kroz istraživačke aktivnosti, manipulaciju i komunikaciju. Govor i komunikacija su temelj svih djelatnosti u odgojno-obrazovnom radu, što omogućava prirodno, spontano i životno učenje stranog jezika. Osim situacijskog pristupa u komunikaciji se provode ciljane i planirane situacije za ostvarivanje razvojnih zadaća. Pri odabiru aktivnosti vodimo se činjenicom da se svaka razvojna zadaća može ostvariti na različite načine, odnosno da se ni jedna ne može ostvariti samo jednom aktivnošću. Odgojno-obrazovno postignuće nastaje iz više različitih doživljaja, iskustava, informacija.

U odgojno obrazovnoj skupini njeguje se poticajno okruženje i toplo emocionalno ozračje. Program će se realizirati kroz: individualni rad, aktivnosti u maloj skupini djece, zajedničke aktivnosti u kojima se uzima u obzir načelo slobodnog izbora djeteta.

Područja odgojno obrazovnog rada (tematske cjeline):

- To sam ja
- Moja obitelj
- Moj dom
- Ja i moji prijatelji
- Priroda
- Zanimanja ljudi
- Promet
- Boje
- Matematički pojmovi
- Hrana
- Ljudi i običaji zemalja u kojima se govori engleski kao materinski jezik
- Svečanost i blagdani.

Roditelji kao partneri u programu:

U sklopu ovog programa s roditeljima će se surađivati kontinuirano, s ciljem pružanja informacija o programu i napretku djeteta, kao i poticanja i ohrabrivanja vlastitoga djeteta. Načini suradnje s roditeljima su:

- individualna savjetovanja,
- pisani materijali za roditelje (letci, članci na roditeljskim kutićima),
- posuđivanje slikovnica na engleskom jeziku,
- roditeljski sastanci i tematske radionice,
- mogućnost boravka u grupi,
- završne svečanosti,
- iznošenje mišljenja o projektu putem anketa,
- praćenje napretka djeteta putem dječjih mapa.

Program ranog učenja engleskog jezika organiziran je kao cjelodnevni, 10- satni, u dvije mješovite skupine od 24 i 19 djece, u dobi od 3 do 7 godina. Program se provodi svakodnevno, pet dana u tjednu, 10 mjeseci u godini (od 01. rujna do 30. lipnja). Za vrijeme ljetnih mjeseci u skupini se provodi redoviti program u skladu s ljetnom organizacijom rada, uz spajanje sa drugim skupinama. Nositelji programa su odgojitelji predškolske djece s provjerenim znanjem engleskog jezika i iskustvom u radu s predškolskom djecom. Program provodi pet djelatnica.

Nositelji programa

PROGRAM	DOBNA SKUPINA	VODITELJI PROGRAMA
<i>Program ranog učenja engleskog jezika</i>	Mješovita 3-7 godina	Babić Zdravka
		Pavišić Helena
		Gotal Petra
		Kmet Marija
		Svetličić Martina

2.3. Sportski program

Posebni sportski program temelji se na humanističko-razvojnoj koncepciji Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece. Njime želimo odgovoriti na potrebe djece, roditelja i lokalne zajednice. Primarni cilj provođenja sportskih aktivnosti s djecom predškolske dobi je poticanje optimalnog rasta i razvoja, morfoloških obilježja, te

motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Sadržaj i bitne zadaće temeljit će se na razvoju i potrebama djece koja su uključena u program i neće biti unaprijed određeni, već ćemo se voditi suvremenim pristupom situacijskog, odnosno spontanog učenja. U planiranju zadaća poštivat će se načelo individualizacije te načelo slobodnog izbora aktivnosti djeteta sukladno njegovim potrebama, interesima i mogućnostima, kao i u skladu s kalendarom događanja u društvenoj sredini.

Ciljevi programa su:

- poticanje razvoja djetetove osobnosti
- razvoj pozitivne slike o sebi
- oslobađanje kreativnosti u pokretu, osmišljavanju prostora i rekvizita za vježbanje
- poticanje spoznajnog razvoja
- razvoj emocionalne inteligencije
- razvoj verbalnih i neverbalnih sposobnosti
- poticanje senzibiliteta za pokret i kreiranje tjelesnih aktivnosti
- razvoj motoričkih vještina
- razvoj socijalnih vještina.

Namjena programa

Za djecu od navršene 3 godine do polaska u školu.

Način realizacije

- Uskladiti individualne potrebe, razvojne mogućnosti i interese djece sa zadaćama programa
- Poticanje cjelovitog razvoja djeteta putem intenzivnih motoričkih i športskih aktivnosti
- Stvaranje navika i potreba bavljenja tjelesnim aktivnostima kao doprinos zdravom načinu života
- Sudjelovanje u različitim športsko-rekreativnim programima
- Osobita važnost pridaje se zdravoj prehrani i razvoju svijesti o brizi za svoje tijelo te sigurnosti djece

Način vrednovanja

- Kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove
- Samoevaluacija i vanjska evaluacija rada
- Kroz individualni razgovor s roditeljima, upitnici za roditelje na kraju godine
- Postignuća djece

U izboru poticaja u sportskom programu naglasak će se staviti na sljedeće aktivnosti:

- različiti oblici pripremnih vježbi
- različite vježbe uz korištenje sportske opreme i rekvizita
- igre s pravilima i natjecateljske igre
- ovladavanje pravilima određenih sportova kroz igru
- primjena elementarnih igara u razvoju biotičkih motoričkih znanja za svladavanje prostora, prepreka, otpora i manipuliranje objektima
- izrada različitih pomagala i rekvizita
- priredbe i svečanosti
- zajednički susreti s roditeljima.

Dnevni ritam će se prilagoditi potrebama djece u odnosu na vrijeme dolaženja, kao i dnevni odmor. Poslijepodnevni rad bit će organiziran kao vrijeme za odmor, mirne igre ili program predškole ovisno o potrebama djece u mješovitoj odgojnoj skupini.

Rad u skupini planirat će se i dokumentirati kao i u skupinama redovitog programa prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću. Dodatno, rad skupine dokumentirat će se putem audio-vizualnih zapisa, crteža, lista praćenja, anketnih upitnika. Učinkovitost sportskog programa pratit će se testiranjem motoričkih sposobnosti djece na početku i na kraju pedagoške godine.

Odgojiteljice skupine sportskog programa stručno će se usavršavati u znanjima i vještinama potrebnim za provođenje sportskog programa, sudjelovanjem na seminarima u organizaciji MZO, AZOO, Kineziološkog fakulteta u Zagrebu, POU Korak po korak i sl. Surađivat će s drugim vrtićima koji provode sportske programe s ciljem razmjene ideja i unaprjeđenja odgojno-obrazovne prakse. Prema planu i programu stručnog usavršavanja odgojiteljice će također biti uključene u rad stručnih aktiva i radionica u dječjem vrtiću.

Važan dio ovog programa je i suradnja s roditeljima djece uključene u program. Roditelji će biti informirani o ciljevima programa, načinu rada, sadržajima, mogućnostima djece i očekivanjima prije samog polaska djeteta u program putem letaka i roditeljskog sastanka.

Suradnja s roditeljima ostvarivat će se kontinuirano tijekom cijele pedagoške godine s ciljem pružanja informacija o napretku djeteta, njegovom učenju i razvoju. U ovoj godini je planirano:

- boravak roditelja u skupini tijekom prilagodbe,
- ogledne aktivnosti za roditelje,
- komunikacijski roditeljski sastanak,
- educiranje roditelja putem pisanih brošura i tekstova na mrežnoj stranici vrtića,
- individualni savjetodavni rad,
- anketni upitnici s ciljem evaluacije programa.

Sportski program je organiziran kao cjelodnevni, 10-satni, u mješovitoj skupini od 22 djece, u dobi od 3 do 7 godina. Program se provodi svakodnevno, pet dana u tjednu, 10 mjeseci u godini (od 01. rujna do 30. lipnja). Za vrijeme ljetnih mjeseci u skupini se provodi redoviti program u skladu s ljetnom organizacijom rada, uz spajanje sa drugim skupinama.

Nositelji programa

PROGRAM	DOBNA SKUPINA	VODITELJICE PROGRAMA
<i>Sportski program</i>	Mješovita 3-7 godina	Nives Tepšić
		Lana Pešl
		Željka Pereković

2.4. Montessori program

Posebni Montessori program temelji se na koncepciji pedagogije Marije Montessori koja je rezultat njene dugogodišnje prakse i promatranja. Polazi od prirodne znatiželje djeteta i potencijala koje ono nosi u sebi.

Osnova pretpostavka za rad je dobro pripremljena okolina koja je uređena po određenim načelima i dogovorenim pravilima ali omogućuje slobodu aktivnosti. Odgojitelj djetetu pristupa individualno te mu pruža indirektnu pomoć za samoodgoj.

Takav pristup omogućuje djetetu da se razvija u samostalnu i kreativnu osobu što će mu olakšati snalaženje u daljnjem životu i novim situacijama. Kroz Montessori područja rada s priborima dijete razvija svoje kompetencije i pokazuje inicijativu i poduzetnost te uči na koji način doći do novih spoznaja i informacija koje ga zanimaju i koje će mu koristiti u životu (učiti kako učiti).

Ciljevi programa:

Osnovni cilj Montessori pedagogije je osposobiti svako dijete da bude samostalno, emocionalno stabilno, socijalno osjetljivo i kreativno, s poznavanjem vještina koje će mu biti potrebne u budućnosti. Osnovni moto Montessori pedagogije je „Pomozi mi da učinim sam/a!“ – djeca kroz niz vježbi, polazeći od konkretnog ka apstraktnom, pomoću posebno načinjenog pribora i pripremljenog okružja uče sama.

Prostor u kojem se program odvija opremljen je u skladu s načelima Montessori pedagogije - soba dnevnog boravka oblikovana je prema mjeri svakog djeteta. Materijali kojima se dijete služi su pristupačni na otvorenim policama i održavani kako bi privukli pažnju djeteta. Od svake vrste postoji samo jedan pribor. Soba je kompletno opremljena priborom za vježbe iz praktičnog života, tj. poticanja samostalnosti u svakodnevnom životu, priborom za senzomotoriku tj. poticanje osjetilnosti, priborom za upoznavanje matematike, priborom za jezik i priborom iz kozmičkog odgoja.

Zadaće programa:

- Osigurati poticajnu okolinu koja kod djeteta budi želju i oduševljenje za istraživanjem i učenjem.
- Poticati cjeloviti usklađen razvoj psihomotornih, spoznajnih, socijalnih, emocionalnih i komunikacijskih sposobnosti djeteta.
- Poticati razvoj djetetove samostalnosti, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.
- Utjecati na razvoj usredotočenosti.
- Omogućiti djetetu da samo kontrolira svoj rad, uočava i ispravlja pogreške.
- Pratiti razdoblja posebne osjetljivosti kod svakog djeteta i individualnim pristupom djelovati u skladu s tim.

- Ostvariti fleksibilnu organizaciju rada i otvorenost prema zajednici (vodeći se individualnim potrebama djeteta i uključivanjem roditelja kao aktivnog sudionika u programu).
- Promicati vrijednosti Montessori pedagogije.
- Suradivati sa stručnim institucijama koje se bave predškolskim odgojem i Montessori pedagogijom.

Područja odgojno-obrazovnog rada

- SAMOSTALNOST – predvježbe, briga za samog sebe, briga za okolinu, vježbe lijepog ponašanja.
- OSJETILNOST – upoznavanje osjetila vida, razvijanje osjetila dodira, razvijanje osjetila sluha, razvijanje osjeta težine, razvijanje osjeta topline, razvijanje osjeta mirisa, razvijanje osjeta okusa, razvijanje stereognostičkog osjeta.
- MATEMATIKA – usvajanje količine i simbola od 0-10, uvođenje u dekadski sustav, učenje prebrojavanja do 1000, usvajanje operacija u okviru dekadске kategorije jedinica.
- JEZIK – uvod u područje jezika – govorenje, uvod u područje pisanja, uvod u područje čitanja
- KOZMIČKI ODGOJ - vježbe iz zemljopisa, vježbe iz povijesti, vježbe iz biologije, vježbe iz kemije i fizike
- GLAZBENI I LIKOVNI ODGOJ

Namjena programa

Za djecu od navršene 3 godine do polaska u školu.

Način realizacije

- Poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- Sudjelovanje u rekreativnim i kulturno-umjetničkim programima izvan vrtića, zajedno sa djecom iz drugih skupina
- Stvoriti poticajno okruženje
- Uključivanje djece s TUR u program, uz individualizirani pristup svakom djetetu

Način vrednovanja

- Rad u skupini planirat će se i dokumentirati kao i u skupinama redovitog programa prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću.
- Dodatno, rad skupine dokumentirat će se putem audio-vizualnih zapisa, crteža, lista praćenja, anketnih upitnika.

Odgojiteljice će se stručno usavršavati u znanjima i vještinama potrebnim za provođenje programa, sudjelovanjem na seminarima i edukacijama u organizaciji AZZO, Stručno-razvojnog centra Montessori i drugih specijaliziranih ustanova i udruga. U okviru redovitih obveza stručnog usavršavanja, odgojiteljice će kroz sudjelovanje na seminarima, tečajevima i radionicama, čitanjem stručne literature, jačati svoje kompetencije u područjima komunikacijskih vještina i suradnje s roditeljima.

Partnerski odnosi s roditeljima razvijat će se putem:

- mogućnosti boravka roditelja u skupini,
- oglednih aktivnosti,
- komunikacijskih roditeljskih sastanaka,
- zajedničkih druženja djece i odgojitelja u vrtiću i izvan vrtića,
- informativnih i roditeljskih kutića,
- edukativnih materijala vezanih uz Montessori pedagogiju (letci, mrežna stranica vrtića i dr.),
- tematskih radionica,
- izlaganjem i prezentiranjem dječjih radova, plakata te video i foto zapisa,
- individualnog savjetodavnog rada s roditeljima,
- edukativnog rada s roditeljima kroz radionice jačanja roditeljskih kompetencija,
- provođenjem anketnih i evaluacijskih upitnika na početku i kraju godine.

Montessori program je organiziran kao cjelodnevni, 10-satni, u mješovitoj skupini od 20 djece, u dobi od 3 do 7 godina. Program se provodi svakodnevno, pet dana u tjednu, 10 mjeseci u godini (od 01. rujna do 30. lipnja). Za vrijeme ljetnih mjeseci u skupini se

provodi redoviti program u skladu s ljetnom organizacijom rada, uz spajanje sa drugim skupinama.

Nositelji programa

PROGRAM	DOBNA SKUPINA	VODITELJICE PROGRAMA
<i>Montessori program</i>	Mješovita 3-7 godina	Marina Borić
		Vesnica Čizmar
		Marija Cvetković Sam

2.5. Program predškole

Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. U skladu s Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece, osnovna je uloga predškolske ustanove doprinijeti povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života. Nacrt Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje upućuje na obvezno pohađanje programa predškole u godini prije polaska u školu i daje smjernice za izradu kurikulumu predškole, a Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole uređuje trajanje i sadržaj programa. Osnovna obilježja programa predškole su zadovoljavanje primarnih djetetovih potreba, poticanje cjelovitog razvoja djeteta te nastojanje da se dijete osjeća sigurno i prihvaćeno. Uključivanje roditelja u aktivno sudjelovanje u kreiranju odgojno-obrazovnog procesa bit će važna odrednica u provođenju ovog programa. Programom predškole nastoji se dodatno pripremiti djecu za uključivanje u sljedeći stupanj njihova odgoja i obrazovanja odnosno školski sustav i prihvaćanje školskih obveza. Pritom će igra, kao osnovna aktivnost predškolskog djeteta, biti osnovna aktivnost, sredstvo i metoda rada.

Ciljevi programa

- Osiguravanje dobrobiti za dijete (osobne i emocionalne, obrazovne te socijalne)

- Poticati sve aspekte razvoja djeteta omogućavanjem istraživačkih aktivnosti, individualnog stjecanja znanja, vještina i navika u skladu s osobnim potencijalima djeteta, poticanje različitih oblika kreativnih izražavanja i stvaranja u skladu s individualnim potrebama djeteta, uključivanje djeteta u aktivni društveni život.
- Razvoj kompetencija djece (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje, „učiti kako učiti“ te osnovne motoričke kompetencije)
- Razvoj samopoštovanja i pozitivne slike o sebi
- Oslobađanje kreativnosti

Zadaće programa

- Voditi se načelom individualizacije i diferencijacije rada prema potrebama i interesima pojedinog djeteta
- Poticati cjelovit i usklađen razvoj djeteta
- Poticati spontana ponašanja i izražavanje potreba
- Prevenirati teškoće u početnom čitanju i pisanju
- Osiguravati poticajno materijalno okruženje u kojem će se djeca osjećati sigurno i zadovoljno
- Ostvarivati fleksibilnu organizaciju odgojno-obrazovnog procesa i promicati partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- Osigurati kontinuitet u odgoju i obrazovanju (kvalitetnija suradnja na relaciji dječji vrtić-osnovna škola)
- Otvorenost za kontinuirano učenje i unapređivanje odgojno-obrazovne prakse

Namjena programa

Kurikulum predškole podrazumijeva odgojno-obrazovni rad s djecom koja su u godini pred polazak u školu. Kurikulum predškole djetetu treba osigurati priliku za stjecanje iskustva kvalitetnoga institucijskoga predškolskog odgoja i obrazovanja. Treba uzeti u obzir specifičan kontekst odrastanja djeteta tj. kulturu i tradiciju okruženja u kojem živi dijete i njegova obitelj.

Program predškole provodi se u vrtiću ili nekoj drugoj ustanovi, ako u blizini nema vrtića i ako ta ustanova djetetu može osigurati jednaki odgojno-obrazovni standard i jednaku kvalitetu fizičkog i socijalnog okruženja kao vrtić. Program predškole integriran je u redoviti odgojno-obrazovni program, a za djecu koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom programa vrtića, organizira se u prijepodnevним i poslijepodnevним satima u područnim objektima vrtića te u područnoj školi.

Način realizacije

Odgojno-obrazovni rad s djecom prije polaska u školu planira se i oblikuje cjelovito (tematski, projektno). Planiraju se kontekstualni uvjeti za održavanje različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih odgojno-obrazovnih iskustava djece. U planiranju i oblikovanju programa predškole naglasak se stavlja na ostvarivanje individualnog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljavanje spoznajnih, tjelesnih, socijalnih, emocionalnih i komunikacijskih potreba svakog djeteta.

Način praćenja i vrednovanja

- Kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- Orijentacijski plan i program odgojno-obrazovnog rada
- Tjedni plan i program odgojno-obrazovnog rada
- Individualni plan i program rada
- Dnevnik rada
- Plan zajedničkih aktivnosti djece i odraslih
- Zapažanja i evaluacija rada
- Upitnici za odgojitelje i roditelje na kraju pedagoške godine

Nositelji programa

OBJEKT	DOBNA SKUPINA	ODGOJITELJICA
Šćitarjevo	2 predškolske skupine	Željka Sopina
Velika Mlaka	1 predškolska skupina	Dijana Fabečić
Gradići	1 predškolska skupina	Dijana Fabečić

2.6. Program rada s potencijalno darovitom djecom

Darovitoj odnosno potencijalno darovitoj djeci predškolske dobi potrebno je, u skladu s programima javnih potreba Državnog pedagoškog standarda (NN, 63/08), osigurati provedbu posebnih programa predškolskog odgoja i naobrazbe. Osnovna obilježja kraćeg programa rada s potencijalno darovitom djecom su zadovoljavanje primarnih djetetovih potreba, poticanje cjelovitog razvoja djeteta i razvoja svih sposobnosti te nastojanje da se dijete osjeća sigurno i prihvaćeno. Dječji vrtić planira kraćim programom namijenjenim potencijalno darovitoj djeci zadovoljiti njihove specifične potrebe i potaknuti razvoj njihovih urođenih potencijala.

Ciljevi programa

- Osiguravanje dobiti za dijete (osobne i emocionalne, obrazovne te socijalne)
- Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece
- Identifikacija potencijalno darovite djece
- Razvoj specifičnih znanja, sposobnosti, vještina i interesa
- Podržavanje odgovarajućeg stila učenja
- Razvoj pozitivne slike o sebi
- Oslobođanje kreativnosti i razvoj divergentnog mišljenja
- Razvoj asocijativnog i funkcionalnog mišljenja

Zadaće programa

- Voditi se načelom individualizacije i diferencijacije rada prema potrebama i interesima pojedinog djeteta
- Poticati cjelovit i usklađen razvoj djeteta
- Poticati spontana ponašanja i izražavanje potreba
- Osiguravati poticajno materijalno okruženje
- Ostvarivati fleksibilnu organizaciju odgojno-obrazovnog procesa i promicati partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- Otvorenost za kontinuirano učenje i unapređivanje odgojno-obrazovne prakse

Namjena programa

Za identificiranu potencijalno darovitu djecu u dobi od 4 godine do polaska u školu.

Način realizacije

- Stvoriti poticajno okruženje
- Poštivanje načela individualizacije, diferencijacije i slobodnog izbora aktivnosti djeteta
- Projektno planiranje
- Istraživačko učenje, poticanje kreativnosti i divergentnog mišljenja djeteta
- Dokumentiranje procesa učenja djece

Način praćenja i vrednovanja

- Rad u skupini planirat će se i dokumentirati kao i u skupinama redovitog programa prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću.
- Dodatno, rad skupine dokumentirat će se putem audio-vizualnih zapisa, crteža, lista praćenja, anketnih upitnika.
- Valorizacija programa putem anketnih upitnika za odgojitelje i roditelje na kraju pedagoške godine.

S ciljem obogaćivanja i unapređivanja sadržaja rada, kontinuiranog stručnog usavršavanja i vrednovanja programa, kao i pružanja potpore u radu surađivat će se s:

- Udrugom Bistrić (edukacija i supervizija)
- Filozofskim i Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (edukacija, istraživački rad)
- Mensom Hrvatska (edukacija)
- Ministarstvom znanosti i obrazovanja
- Agencijom za odgoj i obrazovanje
- vrtićima Grada Zagreba i Velike Gorice koji imaju iskustvo u provođenju posebnog programa za potencijalno darovitu djecu (razmjena iskustava, hospitacije i dr.)
- osnovnim školama iz lokalne zajednice (osiguravanje kontinuiteta kvalitetnog odgoja i obrazovanja identificiranih darovitih pojedinaca)
- Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica
- Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, školstvo i predškolski odgoj Grada Velike Gorice (financiranje i suradnja u rješavanju tekuće problematike)

- kulturnim ustanovama s područja Grada Velike Gorice (knjžnica, muzej, POUVG)

Program je organiziran je kao igraonica u mješovitoj skupini djece, jednom tjedno u poslijepodnevnom satima, u trajanju od 90 minuta. U skupinu će se uključiti 10 do 12 djece u dobi od 4 do 7 godina. Osim odgojiteljice u realizaciji programa sudjelovat će psihologinja vrtića koja će provesti identifikaciju potencijalno darovite djece koristeći suvremeni model višestruke procjene. Koristit će se rezultati procjena odgojitelja i roditelja putem kontrolnih lista, rezultati skala procjene razvojnih karakteristika te rezultati zapažanja stručnih suradnika i odgojitelja. Psihologinja će provesti i psihodijagnostičko testiranje djece.

Partnerski odnosi s roditeljima razvijat će se putem:

- oglednih aktivnosti, uz mogućnost sudjelovanja roditelja
- dana otvorenih vrata za roditelje-mogućnost direktnog uvida u odgojno-obrazovni rad
- komunikacijskih roditeljskih sastanaka
- zajedničkih druženja roditelja, djece i odgojitelja u vrtiću i izvan vrtića (tematski projekti, izleti, posjeti i sl.)
- roditeljskih kutića
- tematskih radionica
- izlaganjem i prezentiranjem dječjih radova, plakata te video i foto zapisa
- individualnog savjetodavnog rada s roditeljima
- informativnih i edukativnih letaka s preporukama aktivnosti za rad s djecom kod kuće
- preporukom stručne i znanstveno-popularne literature za roditelje
- provođenjem anketnih i evaluacijskih upitnika.

Nositelji programa

PROGRAM	DOBNA SKUPINA	VODITELJICA PROGRAMA
<i>Kraći program rada s potencijalno darovitom djecom</i>	Mješovita 4-7 godina	Josipa Jambrek, odgojiteljica

2.7. Program eko vrtića

Projekt međunarodnih Eko-škola jedan je od programa kojeg provodi udruga „Lijepa naša“, s ciljem ugradnje odgoja i obrazovanja za okoliš u sve elemente odgojno - obrazovnog sustava i svakodnevni život odgajatelja i djelatnika u vrtiću. Opći cilj programa je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i odgajatelja. Osnovna zadaća ovog programa je odgojiti mlade generacije koje će biti osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva za budućnost. Specifičnost programa je pojačan rad na ekološkim sadržajima.

Plan djelovanja za školsku godinu 2017./2018. temelji se na ciljevima i zadaćama Programa eko vrtića. Planom djelovanja biti će obuhvaćene sljedeće aktivnosti:

1. Skupljanje, zbrinjavanje i smanjivanje otpada

Ciljevi:

- Uočiti da postoje različite vrste otpada
- Stvoriti naviku razvrstavanja otpada
- Stvoriti naviku štedljivog ponašanja i smanjivanja otpada
- Uočiti ljepotu čistog i urednog okoliša
- Djelovati djelima i porukama na svijest djece; svijest djelatnika i roditelja
- Suradivati s mjesnom zajednicom, osvještavati mještane o uočenim neprihvatljivim navikama i ponašanjima
- Praćenje i evaluacija ostvarenog

Zadaće:

- Akcije sakupljanja starog papira, plastičnih čepova i baterija – nastavak suradnje s Unija papirom, Udrugom „ Stari papir za novi osmjeh“
- Nastavak korištenja papira obostrano
- Izrada recikliranog papira
- Preoblikovanje PNM u ukrasne predmete i didaktička pomagala
- Izrada edukativnih materijala (letaka)
- Tematske radionice

2. Uređenje okoliša vrtića

Ciljevi:

- Uočiti ljepotu čistog i urednog okoliša
- Uočiti da nam biljke oplemenjuju prostor

Zadaće:

- Uređenje okoliša vrtića
- Stalna briga o sobnom i vrtnom bilju
- Uzgoj vlastitih presadnica jednogodišnjeg cvijeća
- Ozelenjivanje svake sobe dnevnog boravka i drugih prostora u vrtiću (uzgojene u vrtiću, donesene od kuće)
- Kontinuirano stručno usavršavanje

3. Stalne ekološke aktivnosti

Ciljevi:

- Ugraditi ekološke sadržaje u tromjesečne, tjedne i dnevne planove
- Eko datume iskoristiti za razvijanje svijesti o potrebi brige o prirodi (prigodne izložbe i prezentacije)
- Prezentirati javnosti naš rad i djelovanje i potaknuti ih da se priključe aktivnostima.

Zadaće:

- Kroz aktivnosti razvijati potrebu djeteta za aktivnim odnosom prema prirodi, prevenciji budućih ekoloških problema
- Obilježavanje značajnih datuma (Dan zahvalnosti za plodove zemlje, Svjetski dan hrane, Svjetski dan jabuka, Svjetski dan vode, Dan planeta zemlje, Svjetski dan zaštite čovjekove okoline...)
- Praćenje i izvješćivanje o količinama prikupljenog otpada (papira, kartona...)
- Izvješćivanje javnosti (panoi, novine, prezentacije).
- Kontinuirana nabavka literature s temom zbrinjavanja otpada i uređenje okoliša
- Izleti u prirodu
- Sudjelovanje na natjecajima s temom ekologije

- Eko predstave
- Eko dan vrtića
- Suradnja s vanjskim suradnicima, lokalnom zajednicom i roditeljima
- Praćenje i evaluacija ostvarenog

Važnost ovog projekta je u razvijanju osjećaja povezanosti s prirodom i drugim ljudima.

2.8. Programi podrške roditeljima

2.8.1. Radionice s roditeljima „Rastimo zajedno“

Brojne društvene promjene obilježavaju kontekst u kojem se odvija suvremeno roditeljstvo i pred roditelje postavljaju nove izazove u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti. Upravo pred tim izazovima roditelj se ponekad osjeća bespomoćan i treba pomoć u obliku: razgovora, radionica, savjetovanja i sl. Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo („Prve tri su najvažnije“) s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. Program konceptualno-programski vode prof.dr. Ninoslava Pećnik i prof. Branka Starc, dok je logističko-organizacijska podrška osigurana iz ureda UNICEF-a. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa

Radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ omogućuje protok novih informacija, znanja, vještina i podrške roditeljima te promiču rast i razvoj roditelja i djeteta. Na radionicama roditelji s voditeljicama i drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, uviđaju načine na koje se odnose prema svom roditelju te doznaju i za druge moguće načine.

Upoznaju se i sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelj-dijete, kao i roditeljstvu na dobrobit djeteta i roditelja.

Namjena programa

Svrha programa radionica za roditelje: „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako djeteta tako i roditelja.

Nositelji programa

Program	Voditeljice programa	Struka	Vrijeme rada, trajanje programa	Broj roditelja	Broj radionica
„Rastimo zajedno“	Tajana Stepanić	pedagoginja	-jednom tjedno 17:00-19:00	10-14	11
	Vlatka Vrbić	edukacijska rehabilitatorica			
	Petra Gotal	odgojiteljica			

Način realizacije

Teme radionica:

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Četiri stupa roditeljstva
3. Roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta
4. Sva naša djeca i kako ih vidimo
5. Slušanje – važna vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe
7. Granice: zašto i kako?
8. Kreiramo i biramo rješenja
9. Roditeljske odgovornosti i još neka pitanja
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Predavanjima i vježbama stječu se znanja i kompetencije koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Način vrednovanja:

- Upitnik i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- Evaluacija voditelja radionice nakon svake provedene radionice

2.8.2. Savjetodavni razgovori s roditeljima

Opći cilj je pomoć i podrška roditeljima. Savjetovanje provodi stručni tim: Tajana Stepanić, pedagoginja, Vlatka Vrbić, edukacijska rehabilitatorica, i Sandra Maršić, zdravstvena voditeljica kao pomoć i podrška roditeljima u zdravstvenim temama. Savjetovanje je individualno u dogovoreni termin. Roditelji se mogu obratiti bilo kojem članu stručnog tima, s pitanjem, temom, problemom koji ima, npr. neke se tiču razvojnih problema djece, neke se odnose na odgojne dileme, životne gubitke, rastave i donošenje važnih životnih odluka.

2.8.3. Kutić za roditelje

Osim radionica na kojima se provodi kvalitetna komunikacija sa roditeljima, komunikaciju ćemo aktivno provoditi i preko kutića za roditelje, koji se nalazi u svim našim objektima. Roditelji svakodnevno mogu na oglasnim pločama u objektima pratiti dječje aktivnosti, obavijesti, pozive na roditeljske sastanke, događanja i sl. Putem kutića za roditelje indirektno komuniciramo s roditeljima i pozivamo ih da se aktivno uključe u život svog djeteta.

Svaki roditelj ima pravo i treba: biti informiran o organizaciji, radu i programima vrtića, znati kako njegovo dijete zadovoljava svoja prava i potrebe u vrtiću (što i kako jede, odmara-spava, igra se, uči...), pratiti razvoj i napredovanje djeteta, biti educiran o odgojnim i zaštitnim mjerama i postupcima, znati što dijete uči u vrtiću.

3.ZADAĆE ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA NA RAZINI USTANOVE

U ovoj pedagoškoj godini globalni cilj koji smo u okviru unapređivanja obrazovnog rada postavili odnosi se na sljedeće:

- Odgojno-obrazovni rad će se bazirati na osnovnim polazištima iz „Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece“ i Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj u svrhu ostvarenja planiranih zadataka i aktivnosti za ovu pedagošku godinu.
- Cjelokupni rad usmjerit ćemo na rast i razvoj, poštivanje i uvažavanje individualnih potreba svakog djeteta u našoj predškolskoj ustanovi, kvaliteti njegova obiteljskog života te osiguravanje uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci.
- Unapređivanje opće kvalitete življenja u vrtiću obogaćivanjem programa sadržajima iz kulture, stranih jezika, športa, programa za darovite.
- Doprinos povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta (tjelesnom i psihomotornom razvoju, socio-emocionalnom i razvoju ličnosti, spoznajnom razvoju, govoru, komunikaciji, izražavanju i stvaralaštvu), i kvaliteti njegova življenja.
- Poštivanje prava djeteta u svim vidovima njegova života: tjelesnog, emotivnog, psihosocijalnog, kognitivnog, društvenog, kulturnog – podržavanje prava preživljavanja, razvojna prava, zaštitna prava, prava sudjelovanja.

Naglasak u provođenju odgojno-obrazovnog rada u pojedinim skupinama biti će na sljedećim sadržajima u tabelarnom prikazu:

ZADAĆE, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI		VRIJEME OSTVARENJA
U ODNOSU NA DIJETE	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje djeteta na sve oblike kretanja; razvijanje sposobnosti ravnoteže i pravilnog držanja tijela; razvijanje sposobnosti manipulacije šakom prstima 	kontinuirano
	<ul style="list-style-type: none"> • Utjecati na razvoj emocionalne stabilnosti djeteta; poticati kvalitetnu komunikaciju i razvijanje socijalizacije djeteta 	9., 10., mj. kontinuirano
	<ul style="list-style-type: none"> • Pomagati djetetu da prevlada teškoće u uspostavljanju novih emocionalno socijalnih veza i odnosa u jaslicama/vrtiću 	9., 10., mj. i prilikom novo upisanog djeteta
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadovoljavati bio psihosocijalne potrebe djeteta za hranom, zrakom, kretanjem, igrom, boravkom na zraku, u prirodi, povećanjem otpornosti organizma na nepovoljne vremenske i druge uvjete, odgoj za održivi razvoj 	kontinuirano
	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijati pozitivnu sliku o sebi, sigurnost, samopouzdanje i samopoštovanje, 	kontinuirano
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadovoljavanje općih i posebnih potreba djeteta kroz individualizaciju odgojno-obrazovnog procesa 	kontinuirano
	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje emocionalno socijalnih veza i odnosa s kojima dijete neće imati potrebu za različitim sredstvima ovisnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje komunikacijskih vještina 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje verbalnog izraza potreba i želja djeteta 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Živjeti i učiti prava djeteta • Poticanje nenasilnog rješavanje sukoba uz poštivanje svojih i tuđih prava • Omogućavati različite oblike opažanja, postupno razvijati 	

**U ODNOSU
NA DIJETE**

mogućnosti uviđanja općih i posebnih svojstava odnosa i pojava, veličina i oblika, kvalitativnih i kvantitativnih veza i odnosa,

- Unapređivanje opće kvalitete življenja u vrtiću obogaćivanjem programa sadržajima iz kulture, športa, stranih jezika
- Uz ovladavanje komunikacije na materinskom jeziku, omogućavati djetetu i verbalnu komunikaciju na engleskom
- Omogućavati djetetu stjecanje znanja i navika, važnih za njegovu sigurnost u prometu,
- Poticati aktivno sudjelovanje djeteta u svim sferama odgojnog procesa
- Osmišljavati boravak na zraku (organizacijski, sadržajno, pedagoško-psihološki, didaktičko-metodički,)
- Razvijanje tradicijske kulture i narodnih običaja
- Osiguravati slobodan izbor sadržaja, aktivnosti i materijala
- Poticanje razvoja komunikacijskih sustava (neverbalni, verbalni, simbolički); razvoj različitih oblika izražavanja (govornog, likovnog, tjelesnog); razvoj stvaralaštva
- Uključivanje djeteta i roditelja u kreativne programe u suglasju s odgojiteljima (oblikovanje poticajnog okruženja, dramsko-scenska grupa, glazbena grupa, likovna grupa)

tijekom godine

<p style="text-align: center;">U ODNOSU NA RODITELJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Precizno dogovarati, dobro organizirati i stručno-kompetentno pripremati sve oblike suradnje s roditeljima • Uključivati roditelje u odgojno-obrazovni proces • Poticanje preventivne zaštite djece • Pomoć roditelju u izboru kraćih programa • Poticanje provođenja općih i posebnih mjera za sigurnost djece • Praćenje i primjena odgovarajućih mjera za sprječavanje svih oblika nasilja u skladu s posebnim programima vrtića i protokolima za djelovanje • Osvješčivanje roditelja o pravima djeteta, te pravima na izbor vrste i sadržaja aktivnosti • Sudjelovanje roditelja prema kreativnoj sposobnosti u poticajnom oblikovanju okruženja 	<p style="text-align: center;">tijekom godine</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">U ODNOSU NA VANJSKE INSTITUCIJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima u neposrednom okruženju i šire, radi obogaćivanja programa verificiranim sadržajima iz kulture, športa i stranih jezika prema Godišnjem planu i programu odgojno obrazovnog rada • Uključivanje djece i roditelja u razne aktivnosti u interakciji s društvenom sredinom i ostalim stručnjacima, radi obogaćivanja programa, cjelovitijih doživljaja i konkretnijih spoznaja djeteta • U povezivanju s društvenom sredinom poticati takve emocionalno-socijalne odnose kojima će se poboljšati razina razumijevanja i doživljavanja programskih zadaća, sadržaja i aktivnosti • Edukativni i savjetodavni rad prema iskazanim interesima svih subjekata u odgojno-obrazovnom procesu, • Evaluacija indikatora praćenja uspješnosti ostvarenih rezultata, • Izrada izvješća i prezentiranje ostvarenih rezultata 	

KORACI	VRIJEME TRAJANJA	PROVODI	
Poticajno uređivanje vrtića	tijekom cijele godine	svi	
Snimanje odgojnih situacija	kontinuirano	odgojitelji	
Rad u skupinama prema osobnoj kreativnoj sposobnosti sudionika Stručni aktivni, odgojiteljska vijeća, radionice	kontinuirano i prema zakonskoj obvezi	ravnateljica vanjski suradnici ravnateljica stručni suradnici vanjski suradnici odgojitelji	
Praćenje rada po skupinama	kontinuirano	ravnateljica stručni suradnici	
Procjene dostignuća	krajem pedagoške godine, te kontinuirano	ravnateljica stručni suradnici tajnica odgojitelji	
Sudjelovanje u programu Edukativni i savjetodavni rad s roditeljima	kontinuirano	ravnateljica tajnica svi djelatnici vrtića vanjski suradnici prema planu vrtića	
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • Praćenje rada u skupini • Rezultati analize namjenski utrošenih materijalnih sredstava • Kvantitativna i kvalitativna analiza pedagoške dokumentacije • Kvantitativna i kvalitativna analiza ostvarenog programa/zadaće • Razgovori, ankete, protokoli • Grafički prikazi ostvarenog • Zadovoljstvo djeteta dobivenim rezultatima • Zadovoljstvo roditelja dobivenim rezultatima 		

4. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA BLAGDANIMA, PROSLAVAMA, SVEČANOSTIMA, POSJETAMA, IZLETIMA

RUJAN	LISTOPAD	STUDENI
<p>08.09. Međunarodni dan pismenosti 23.09. Dan Europske baštine 25.09. Dan za zdrave zube 30.09. Svjetski dan srca -EU tjedan mobilnosti</p>	<p>01.10. Međunarodni dan starijih osoba 04.10. Međunarodni dan zaštite životinja 16.10. Svjetski dan hrane 18.10. Dan kravate 20.10. Dan jabuka 31.10. Međunarodni dan štednje -Izlet -Dječji tjedan -Jesenska svečanost -Dani zahvalnosti za plodove zemlje -Dani kruha -Zajedničko druženje djece i roditelja -Mjesec knjige</p>	<p>01.11. Svi Sveti 18.11. Dan sjećanja na Vukovar 20.11. Međunarodni dan djeteta -Posjet kazalištu</p>
PROSINAC	SIJEČANJ	VELJAČA
<p>3.12. Međunarodni dan osoba s invaliditetom 04.12. Sv. Barbara 06.12. Sv. Nikola 13.12. Sv. Lucija 10.12. Međunarodni dan prava djeteta 21.12. Početak zime 24.12. Badnjak 25.12. Božić 31.12. Silvestrovo -Svečanosti na razini objekta -Predstava lutkarsko-dramske grupe</p>	<p>01.01. Nova Godina 06.01. Sv. Tri kralja 21.01. Svjetski dan zagrljaja 27.01. Dan ružičastih majica- prevencija vršnjačkog nasilja</p>	<p>-Zajedničke aktivnosti roditelja i djece -Interne svečanosti -Pokladno slavlje- sudjelovanje na „Malom fašniku“ 14.02. Valentinovo</p>

OŽUJAK	TRAVANJ	SVIBANJ
<p>19.03. Dan očeva 20.03.Međunarodni dan sreće, Cvjetnica, početak godišnjeg doba proljeća 21.03. Svjetski dan osoba s sindromom down 22.03. Svjetski dan voda 23.03.Eko dan vrtića 27.03. Dan kazališta - Eko dan</p>	<p>01.04. Dan vrtića 02.04. Međunarodni dan dječje knjige 22.04. Dan planeta Zemlje 23.04. Jurjevo 27.04. Međunarodni dan Sporta -Uskrs i uskrsni blagdani</p>	<p>01.05. Praznik rada 04.05. Dan vatrogastva 08.05. Majčin dan 09.05. Dan Europe 15.05. Međunarodni dan obitelji 18.05. Dan muzeja 29.05. Dan sporta -Završne svečanosti</p>
LIPANJ	SRPANJ	KOLOVOZ
<p>05.06. Svjetski dan okoliša 19.06. Dan očeva 25.06. Dan državnosti -predstave kazališnih grupa u vrtiću -posjete kazališnim i kino predstavama</p>	<p>16.07. Dan biciklista -Ljetne aktivnosti, ljetna organizacija rada</p>	<p>05.08. Dan domovinske zahvalnosti 15.08. Velika Gospa 24.08. Dan rada -ljetne aktivnosti, ljetna organizacija rada</p>

5. PROJEKTI

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikulumu. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina njegova trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni je kriterij odabira smjera razvoja projekata interes djece. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, izražavanje, rasprave i to kroz uporabu različitih simboličkih jezika. S obzirom da je interes djece nemoguće planirati unaprijed navedeni su samo projekti koji će se provoditi.

- Eko projekt „Zeleni smjer“
- UNICEF-ov projekt „Škole za Afriku“

Projekt eko vrtića „Zeleni smjer“

Cilj projekta

- Ugraditi ekološke sadržaje u tromjesečne, tjedne i dnevne planove
- Eko datume iskoristiti za razvijanje svijesti o zdravom načinu prehrane, čuvanju okoliša i očuvanju planeta Zemlje (prigodne izložbe i prezentacije)
- Prezentirati javnosti naš rad i potaknuti da se priključe aktivnostima

Sadržaji/Standardi

- Senzibilizirati i educirati odgojiteljice za ostvarivanje ciljeva projekta (mobilizirati i motivirati djecu na globalnu odgovornost)
- Obogatiti odgojno-obrazovni rad u svim skupinama sadržajima odgoja i obrazovanja za odgovorno ponašanje
- Aktivno uključiti djecu, roditelje, sve djelatnike vrtića na ostvarivanje ciljeva
- Djelovati vlastitim primjerom kako bi potaknuli promjene
- Vrednovati i analizirati projekt
- Prezentirati projekt u lokalnoj zajednici

Kriteriji/Kako

- Organizirati organizacijsko-materijalne uvjete za provođenje projekta
- Radni dogovor s odgojiteljicama vezano uz projekt
- Nastaviti s uzgojem povrća u vlastitom vrtu (odgovor na pitanje: „Kako se proizvodi hrana koju jedem“?)
- Usmjeravanje djece na odgovorno ponašanje prema prirodi
- Organizirati roditeljski sastanak s eko temama
- Izraditi edukativne letke i brošure za roditelje, umnožiti i distribuirati postojeće
- Organizirati projektni dan
- Dokumentirati projekt i vrijednosti putem anketa za odgojitelje i roditelje

NAŠA VIZIJA je vrtić kao mjesto koje obuhvaća zajedničko življenje djece i odraslih u materijalno bogatom okruženju koje je u skladu sa suvremenom spoznajom za kvalitetan rast, razvoj i odgoj. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.